

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrť leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 60.

V Ljubljani, v torek 14. marca 1899.

Letnik XXVII.

Kmetijsko združništvo drugod in pri nas.

(Dalje.)

Železniško ministerstvo bavarsko pa pospešuje zgradbe žitnih skladišč, da prepušča zadrugam v to potrebni stavbeni prostor in da vpelje od železniške postaje do skladišča poseben tir.

Kmetijsko ministerstvo pa daje zadrugam znatne podpore in nizka obrestna posojila (navadno po 2%); finančno ministerstvo pa je dovolilo, da smejo državne banke dajati naplačilo na žito, izkazano, da je vloženo v zadržno žitno skladišče.

Da bi pač že zavladali taki nazori tudi v naši vojni upravi in sploh v naši vladi! Kmetovalci pa bodo gotovo potem naglo organizovali se v zadruge, katere bodo skrbale, da bo vojni upravi na razpolago ne le dovolj blaga, ampak tudi glede kvalitete povsem ustrezajoče blago, kakoršno zamore ravno zadruga prirediti, ki si nabavi v to potrebnih čistilnih strojev in po veččem svojem oskrbniku tudi ume žito tako prirejati, pomešavati, da zadostuje vsem vojaškim predpisom in normam.

Tudi za prodajo živine in mesa so osnovali posebne zadruge in sicer v svrhu, da zamore zadruga nastopati tudi na velikih živinskih sejmiščih v velikih mestih Berlin, Draždane itd., iz katerih je mali živinorejec kar naravnost izključen, ker ne vzmore tega, kar tak trg zahteva, dovožnja njegovih pitanih volov ga dokaj več stane, kakor velikega živinorejca ali mesarskega velikega prekupca, ki cele vagone volov oddaje. Tudi ni vešč na velikem trgu in ondodni spekulanti takoj vedó, s kom imajo opraviti, in v veliko zadrego pride, če isti dan ne speča volov, ker jih mora potem postaviti v kak hlev do prihodnjega sejma, kar mu pa v velikih mestih dokaj stroškov povzroči.

Zadruga pa lahko nastopa na veliki semenj in vživa vse prednosti, katere sedaj imajo veliki živinski trgovci. Zopet je Bavarska, ki tudi v tej zadevi služi za vzgled. — Bavarski državni kmetijski svet je v l. 1897 ustanovil posredovalni urad za prodajanje pitane živine. Ta urad vsprejema naročila za prodajo in jih izvršuje ter garantuje za solidno plačilo. Naročniki niso primorani osebno priti s svojo živino na trg, zadostno je, da posredovalnemu uradu prijavijo število živine pitane, in nje teže. Posredovalni urad potem prijavljuje naročniku, kateri dan naj živino doloži. — Naročnik sme izjaviti se, za katero ceno se sme živina prodati in pod katero ne. V tem slučaju skrbi posredovalni urad, ako ni bilo mogoče na prvem trgu doseči dotične cene, da se živina postavi v hlev, dobro krmi in postavi na drugi ozioroma tretji trg. Če se pa tudi na tretjem ne doseže od naročnika določena kupnina, potem urad odda živino po dotičnega dneva ceni. Obvešča se pa naročnik točno o vsem tem, da more izreči svojo voljo ali priti sam na trg. Od vsakega vola je plačati za posredovanje le poldrugi goldinar.

Posredovalni urad v Holsteinu je prodal v teku 1897. leta v vsem skupaj 10340 živalij v vrednosti 1,158 222 mark.

Velike važnosti in pomena za povzdigo in vspeh sadjarstva so zadruge, ki so se ustanovile v namen spečavanja sadja v denar. Naši sadjarji bi pač lahko marsikaj povedali, kako se jim godi s spečavanjem sadja v denar. Jasno pa je tudi, da je to delovanje morda najtežavnejše, ker prerazlične so sadne sorte, premalo vešč in premalo skrbni so kmetovalci v obiranju sadja, — ono hitro gnije in le velika previdnost in vsestranska konjunktura, da se more takoj sadje oddati, omogočuje vspeh podvzetju.

Prva taka zadruga ustanovila se je l. 1897 v Osnabrücku. Preskrbljena je z vsemi potrebnimi

prostori, tudi z vrelnim hramom, v katerem je posoda za sadni most, kateri se potem, ko je dozorel, prodaja.

Na Bavarskem deluje taka zadruga v Obernburgu in je imela v l. 1896 prometa za 464.132 mark. Ta zadruga deluje od l. 1890 in vplivala je toliko, da se je izkupilo za sadje podvojilo.

Celo za prodajo kurjih jajc se združujejo in vsi izkazi spričujejo, da je vspeh velik, ker dobe posamezni gospodarji na leto po 20 in več mark za jajca več od poprej. Res je sicer, da izkupilo za jajca pripada navadno gospodinji, katera s tem denarjem poravnava razne nabave v rodbini. Neverjetno pa je to skupilo veliko, kar bi človek pač ne veroval, ker se to navadno nekako prezirljivo smatra. (Konec sledi.)

Hrvati in nova ogerska vlada.

Na Ogerskem vlada zopet mir. Vse je zadovoljno z rešitvijo dosedanje politične krize. Omraženi Banffy je moral odstopiti in na njegovo mesto je stopil novi ministerski predsednik Széll. Ob enem se je zedinila z liberalno stranko narodna stranka, katerej je vodja Albert Apponyi. Le tá je zdavnej želel, da pride sam do vlade in zdaj je blizu časa, da se mu izpolni vroča želja, kajti njemu je namenjena stolica ministerstva notranjih zadev, katero je za zdaj prevzel za nekaj časa sam ministerski predsednik. Zadovoljne so s to rešitvijo tudi mažarske radikalne stranke, posebno še neodvisna stranka, ter si prisvajajo celo vse zasluge, da so vrgle Banffyja.

Sloga se prikazuje med različnimi strankami tudi po časopisih ter se ne moreje dosta nahvaliti, kako modro in politično se je vse dovršilo. A kaj je gnalo vse te različne stranke do tega sporazumljenja? Sloga vseh v jednej točki njihovega programa: mažarska nadmoč na Ogerskem. Prav smo imeli, ko smo pred nedavnim trdili, da se bodo vse mažarske stranke hitro sporazumele,

LISTEK.

Sodnji dan.

Spisal J. Joergensen.

(Dalje.)

Niels Graff je pri njima ostal, in prišel je postrešček, in Alf je vzel iz listnice bankovec. — Vtaknil ga je v kuvert, in Niels je napisal še par prijaznih besed za svojo soprogo in jo prosil, naj se potolaži — on da bode že vse poravnal.

In sam se je čutil hipoma tako srečen in prost — prost vseh skrbij in slabe vesti. Vino je znova jasno zažarelo njegovo dušo, kakor kaplje olja pojemajočo svetilko. Gledal je Liline oči in zrl njene čarajoče smehljaje, videl je, da ji on zopet ugaja. Vse njegovo bitje je drhtelo, dihal je globoko, kakor človek, ki se utapija.

»Življenje je vender lepo!« je rekel in trčil z gospo Lily in Alfom.

Kaj pa da! je menil prijatelj kratko in se smejal.

Vedel je, kaj pomenijo pri Nielsu te besede,

— vedel, koliko potreb in skrbij je bilo skritih za njimi.

Življenje je podobno ženski, je rekel Alf. Vselej poplača vztrajnost svojih častilcev in se uda tistemu, ki se ne utruji. Na zdravje! življenju in stanovitnim ljubiteljem življenja!

Spraznili so čaše in plamteče vino jih je napolnilo z ognjem. Krčmar jim je prinesel drugih kozarcev in boljšega vina.

»Moje srce je bilo doslej kakor sad zelen, kisel in nezrel,« je dejal Niels in vzdignil kozarec s škrlatno temno, dišečo tekočino. »Bilo je kakor grozd v mrzli deželi, v kateri ne žari solnce in rodi trta le nezrele jagode. Zdaj me je pa navdala hipna pomlad in pomlad bode rodila južno poletje in kar čutim, kako se mi polni srce in kako srka v se obilni sok iz drevesa življenja. Kakor gorak grozd se mi širi v solne srce in poželi, da ga kdo objame in otäre, da skrvavi in umrje v zlategem potoku.«

Pogledal je gospo Lily in spraznil kozarec. Vstali so. Alf je plačal kakor sicer.

Na cesti je stopil Niels med prijatelja in pospo Lily, ju zabaval, uvaževal vsako besedo in

vsak nasmeh. In Alf je dobrovoljno odstopil, stopal tiho in zamišljeno na njuni strani — starejši in pameten, očetovsko osivel.

Šli so v gledališče, da slišijo novo operno pevko.

XVII.

Niels Graff je zaželel ta večer gospo Lily, kakor bi jo videl prvič. Zabaval jo je in skušal, da bi jo razveselil. Narisal jo je na mramornato mizico, napisal nekaj verzov na drugo stran vsporeda, verze nji na čast, katere je ona smehljaje skrila v svoje nedri.

Polnoči je bilo, ko se je poslovila gospa Lily od Aifa in prosila Nielsa, naj jo spremi do doma. Stanovala sta v istem okrožji.

V jutranjem svitu, ko je deževalo kakor bi lilo iz škafa, je ostavil Niels hišo svoje prijateljice. Vse ceste so bile svetle kakor zlikano železo in čista voda je curljala s postrešnih žlebov po trotoarji.

Ko je prišel domu, je obstal za trenotek. Vila, majhna in nizka, je stala na vrtu sredi golega drevja. Gardine so bile povsod zastrite. Hiša

čim bodo spazile, da jim preti nevarnost bodisi iz Avstrije bodisi od nemažarskih narodnostij na samem Ogerskem. In to se je tudi zgodilo, preden so se mogle nemažarske narodnosti s tem neredom kaj okoristi. Sicer obeta novi ministerski predsednik Széll tudi nemažarskim narodnostim v svojem političnem poročilu bolj prihodnost, toda v te besede ne veruje nobeden, kajti tudi drugi ministri so jim isto obetali, in vendar ni zadane besede nobeden držal, ker vsak Mažar smatra pravičnost do drugih narodnostij krivico za svoj narod, kateremu mora ostati gospodarstvo nad vso Ogersko.

In kako so se Hrvati poravnali z novo ogersko vlado? Prav dobro, tako kakor do zdaj z vsako drugo. Oni so bili Banffyju odkazali svojo službo, ker so slutili, da se ne bode mogel držati, a ne radi krivic, ki jih je ravno ta minister storil v preobitnej meri Hrvatske. In zdaj, ko nastopa vlado novi ministerski predsednik, so zopet Hrvati na istem mestu, kakor so bili za Banffyja. Vse hiti k Széllu, da se mu pokloni. Ban, prvi dostojanstvenik zemlje, pohiti v Pešto na poklon, a isto storé hrvatski poslanci na čelu bivšega ministra hrvatskega Josipovića, ki je bil prvi zapustil Banffyja. Tudi reški guverner ni zakasnil, da stori svojo dolžnost. In kaj so zvedili Hrvati iz ust novega ministra predsednika, ki so ga tako burno pozdravljali?

Isto staro pesem, katero so peli vsi dosedanji ministerski predsedniki o položaju Hrvatske naproti Ogerske. Na mažarski pozdrav poslanca Josipovića, ki ni mogel vstrpeti, da ne pokaže svojega mažarskega mišljenja, odgovoril je ministerski predsednik, da se bode držal točno nagodbe sklenjene med Ogersko in Hrvatsko l. 1868. Sicer pa želi jako in srečno Hrvatsko, ali le v mejah ogerske države; Hrvatska potrebuje za svoj obstanek Ogerske, a Ogerska Hrvatske, nobena ne more brez druge obstati. Tako po priliki je odgovoril Széll hrvatskim poslancem na njih pozdrav, in oni so ga sprejeli z oduševljenjem. In vendar koliko protislovij je v tem odgovoru in kako poniževalen je za Hrvatsko glede one točke o ogerske državi. Vsi ogerski državniki imajo jedno veliko slabost, da oni ne poznajo državnih temeljnih postav, če tudi jih navajajo.

Za Szélla trdijo, da je trezen mož, toda mi to ne verujemo, kajti njegova izjava o odnošaju Hrvatske naproti Ogerske počiva na istem šovinističnem temelju, kakor izjave vseh njegovih prednikov. Novi ministerski predsednik obeta, da se bode držal državne nagodbe iz l. 1868., a v istem govoru jo popolnoma zanika, kajti trditev ministrova, da more Hrvatska napredovati le v okviru jedinstvene mažarske države, je čisto protivna nagodbi, v katerej je priznana Hrvatskej državna samostalnost. Že iz prve točke te nagodbe je to jasna stvar, kajti nagodba se sklepa med kraljevino Ogersko z Erdeljem in s kraljevino Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo. To isto potrjujejo sledeče točke, ki govore o posebnem teritoriju kraljevine Hrvatske, o posebnem političnem narodu hrvatskem in o izključnej porabi jezika hrvatskega na celem teritoriju kraljevine Hrvatske.

je bila kakor vselej, kadar se je zjutraj vračal domu.

Ko je pa vtaknil ključ v hišna vrata, je zadonelo tako čudovito prazno, kakor bi nikogar ne bilo v hiši. Nehoté ga je spreletela ledena groza — ali je morebiti gospodar res uresničil grožnjo ter pokazal ženi vrata, dočim je on — —

Niels Graffu otrpnejo roke, vendar naglo odpre.

V veži na obešalnikih ni visela obleka, in njegovi koraki so močno odmevali. Brzo odpre vrata v sobo.

Ne, hvala Bogu, vse je stalo kakor sicer... Niels je moral sesti. Kolena so mu odpovedala. Sedel je na stol in gledal malomarno lastno podobu v velikem zrcalu. Bil je bled ko stena.

Naposled vstane, koraka skozi obednico in stopi pred spalnična vrata. Oprezno jih odpira — odpre jih na stežaj — pogleda noter — in začuti, kako mu je obstalo srce.

Nikogar ni bilo.

Bele in nedotaknjene so stale tri postelje, dve veliki in Erikova mala. Postelje so bile pokrite; nihče ni spal ondi po noči. (Dalje sledi.)

Vse to so gotovo obiležja državne samostalnosti, a nič manje tudi avtonomija v upravnih, učnih in bogočastnih ter sodnijskih stvareh, in pa samostalni hrvatski odseki pri vseh onih ministerstvih, katerih delokrog se proteže na Hrvatsko. In vse to je zanikal ministerski predsednik Széll zbranim hrvatskim poslancem, ki njegov odgovor ne odbijajo, kakor bi ga morali, da so ponosni in vredni Hrvati, temveč ga odobravajo. To je žalosten pojav v našem političnem življenju.

Kaj poreče na to učeni dr. Pliverić, ki je nekako duševni vodja te stranke, na to ponašanje? Dr. Pliverić vsaj uči čisto jasno, da je Hrvatska samostalna država in da čini z Ogersko le državno zajednico, a nikakor ne jedinstvo, a vsi člani njegove stranke se klanjajo ministru predsedniku Széllu, ki trdi čisto protivno. Je li potem mogoče, da prestane na Hrvatskem po zedinjeni opoziciji započeta borba za hrvatsko pravo, ki se tako očitno krivo tolmači z one stolice, ki je prva pozvana, da se drži zares državnih temeljnih postav a ne navidezno, kakor zatrjuje. Sicer pa morajo vsi neodvisni in pravi rodoljubi z vso odločnostjo odbijati take napade na samostalnost Hrvatske z vso vstrajnostjo in požrtvovalnostjo, kajti že iz teh prvih pojavov nove ogerske vlade je razvidno, da se politika njena nasproti Hrvatske v bitnej stvari ni niti najmanje spremenila. Domoljubni Hrvati ne morejo imeti nobenega poverenja v ministerstvo, kjer predsednik njegov javno zanika državni temeljni zakon na škodo Hrvatske, kjer minister komunikacij s silo pomažaruje vse železniške in druge njemu podvržene urade, kjer minister za domobranstvo odstranjuje zadnje ostanke hrvatstva iz hrvatskega domobranskega zbora, kjer minister poljedeljstva gleda, kako bi se okoristil s hrvatskimi šumami ter pomažaril šumsko upravo, in kjer minister za bogočastje in uk z vso silo goni ogerske Slovane v mažarski tabor, da pride čim prej red tudi na Hrvate. Današnja vladina stranka, ki zdaj vsa gori za novo vlado, se bode v kratkem prepričala, da bode javalne našla v njej gojiteljico onih dobrih odnošajev, kakor si jih oni predstavljajo, in da jej ne bode nič blaža od poprejšnjih vlad, ko pride do razprave glede važnih gmotnih vprašanj pri bodočej finančialnej nagodbi. Le jedno sredstvo bi se dalo uspešno rabiti proti zaveznikom hrvatskim: narodni ponos in odločnost na pravem mestu. Dokler ne pojde narodna stranka s tem orožjem na bojišče, bode vedno premagana na škodo Hrvatske.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. marca.

Jezikovni zakon s pomočjo § 14. Z vedno večjo gotovostjo zatrjujejo razni dunajski in tudi poloficijni listi, da izide v kratkem zakon na podlagi § 14. s katerim se bo uravnalo jezikovno vprašanje na Češkem. Zadnja »Sonn-und Montags-Zeitung« zagotavlja z vso sigurnostjo, da je dotična naredba že izgotovljena in da se objavi takoj po sklepu deželno-zborskega zasedanja. Tej objavi bo pa sledila takoj druga, s katero se sklicuje državni zbor in sicer k novemu zasedanju, ker vlada želi, da se takoj prične razprava o tem jezikovnem zakonu in da se v to svrhu odstranijo razne ministerske zatožnice in drugi nujni predlogi, ki čakajo rešitve v sedanjem zasedanju. Državni zbor bo torej zaključen in ob enem otvorjeno novo zasedanje. — Koliko je resnice na tem poročilu, pač ne more nihče prokovati, tembolj, ker so z rešitvijo narodnostnega vprašanja s pomočjo zasilnega paragrafa nezadovoljni razni nemški elementi, mej temi tudi, kakor smo včeraj sporočili, češko-nemški liberalni veleposestniki. Gotovo je, da vlada ničesar bolj ne želi, nego da se čim preje reši to preporno vprašanje, toda znano ji je tudi, da se parlamentarnim potom narodnostno vprašanje ne da lahko rešiti, ker temu nasprotujejo mnoge stranke. Odprta torej še ni niti jedna pot, s katero bi se ustreglo vsem interesovanim elementom, in grof Thun bo moral res pokazati vso izredno svojo izkušnost in nadarjenost, ako se bo hotel rešiti iz te zagate.

Češki deželni zbor in Nemci. V nedeljo in včeraj so se vršila ona osodepolna posvetovanja nemških poslancev češkega deželnega zbora, od katerih je, kakor pravijo, odvisna

»usoda« nemškega naroda. Zaupniki nemškega naroda so sklenili, da se zasedanja deželnega zbora, ki se prične z današnjim dnevom, nemški poslanci ne udeležijo. Oficijelno poročilo o včerajšnjem shodu namreč slove: Današnji shod pod predsedstvom načelnika kluba nemško-liber. poslancev, dr. Schlesingerja, katerega sta se udeležila tudi oba krščansko-socijalna poslanca, je sklenil po temeljiti razpravi o političnem položaju soglasno resolucijo, v kateri se izjavlja, da nemški poslanci s svojo udeležbo pri deželnozborskih sejah ne pričakujejo nikakega plodovitega dela in toraj sklenejo, da se sedanjega zasedanja ne udeležijo. Ob enem se pa prosijo zastopniki nemškega naroda v deželnem odboru, deželnem šolskem svetu in vseh drugih deželnih zavodih, naj obdrže še nadalje svoje mandate. — Nemški zastopniki so se toraj udali terorizmu Schönererjanske klike, akoravno sami to zanikavajo. Niso se hoteli odzvati prijaznemu vladnemu povabilu, kar kaže, da ne marajo še ničesar slišati o poštenu spravi z drugo narodnostjo. Deželni zbor bo seveda zboroval tudi brez njih, razgovor bo pa le o gospodarskih vprašanjih.

„Bodočnost Avstrije“. Pod tem naslovom objavlja mladočeški poslanec dr. Kramář daljši članek v praški »Politiki«, v katerem zavrača napadna tolmačenja njegovega članka v »Revue de Paris«, kakoršna so objavili razni nemški listi. Najodločneje zavrača pisatelj trditve, češ, da je svetovalec grofa Thuna in da je za njegov članek odgovorna cela državnozborska večina. Dr. Kramář izjavlja, da ga ni nihče pooblastil govoriti v imenu večine in mu tudi nikdar ni prišlo na um, pridobiti si za svoja dela dovoljenja kake parlamentarne skupine. Potem pa pisatelj ponovi vsebino omenjenega francoskega članka. O trozvezi pravi znova, da je star, obrabljen glasovir, katerega nočejo vreči mej staro šaro, katerega marveč visoko cenijo in pri posebno slovesnih prilikah radi poigrajo na njem, toda njegovi glasovi so prazni in nečisti. Potem pa podrobneje razjasnjuje svojo trditev ter izjavlja, da ni nastopil nikdar proti Nemčiji, kakor so mu podtikali nemški listi, marveč da je le zagovarjal prijateljstvo Avstrije z vsemi državami in pa več samozvesti in zaupanje v vzvišeno nalogo Avstrije za svetovni mir. O trozvezi meni le, da je postala v zadnjem času brezpomembna za razvoj svetovne politike.

Cecil Rhodes v Berolinu. Znani špekulant in večkratni milijonar »zlati baron« Rhodes je te dni došel v Berlin in bil v avdijenci pri cesarju Viljemu. Ta nekdanji siromašni pomočnik nastopa sedaj kot podjetnik afriške železnice, ki bode vodila iz dežele Burov v meridionalni smeri skozi celo Afriko do Kahire. Ker bo nova proga tekla skozi nemško vzhodno Afriko, je Rhodesovo potovanje v neposredni zvezi z njegovim železniškim načrtom.

Amerikanci na Filipinih. Iz Washingtona dohajajo vesti, da general Otis v posebnem dopisu svetuje vladi, naj pretrga vsa pogajanja z vstaškimi voditelji in prične odločen boj. General Otis ali bolje ameriški vojni urad pove s tem pač nekaj, česar dosedaj še nismo čuli. O kakih pogajanjih mej Ameriko in vstaši dosedaj ni bilo ne duha ne sluha, znano je bilo samo dejstvo, da Amerikani ne morejo nikamor naprej. Odkar so si priborili ono »veliko zmago« dne 5. februarja, se razmere na Filipinih še prav nič niso obrnile na korist ameriški armadi, mogoče pa ravno nasprotno. Vstaši so si v poslednjih dneh, kakor se poroča tudi washingtonskemu uradu, prisvojili nazaj vse one postojanke, ki so jih morali ostaviti v prvih dneh. Amerikani bi radi prikrili te sramotne nevspehe in so zato jeli govoriti o pogajanjih, o katerih se vstašem niti ne sanja.

Socijalne stvari.

Obrtni nadzorniki

na Bavarskem so letos prvi poročali o lanskem letu. Prvič se imenujete dve ženski v obrtnem nadzorstvu, katerih poslovanje je med delavkami prav povoljno, in se bodo najbrže pomnožile. Delavska organizacija po tem poročilu je občno koristna, ker po nji delavsko gibanje postaja mirno, praktično in res koristno. Peki in sladničarji na Bavarskem premalo skrbje za varstvo uslužbencev, zlasti delavski čas se jim mora natančneje določiti. Sploh se pa tudi delodajalci vedno bolj udeležujejo novih ustanov za varstvo delavcev. Po-

sebno za krojače zahtevajo nadzorniki novih varstvenih postav. Sploh se je v socialnopolitičnem oziru na Bavarskem zadnji čas veliko več storilo, nego na Pruskem.

Produkcija in konzum žita.

Žitne borze in prekupci so krivi, da kmet vedno manj dobiva za svoje pridelke, in da je vkljub temu kruh vedno dražji. Kmetu prijazne agrarne stranke seveda na vso moč dokazujejo to veliko nerazmerje in zahtevajo temeljitih presnov. Proti njim pa delujejo zastopniki žitne kupčije, v prvi vrsti borzijanci, in navajajo za vzrok, da cena kmečkim pridelkom pada, rastočo preveliko produkcijo, katera tlači ceno po zakonu, da je tem manj vreden vsak izdelek, v čim večji množini je na svetovnem trgu. Ta liberalna trditve je sleparska, statistični podatki so nezanesljivi, večinoma tendencijsno kombinirani. Najnovejši podatki, katere je izdal Simitsch pl. Hohenblum kot material za pripravo novih kupčijskih pogodb, in ki se nam zde najzanesljivejši, to trditve popolnoma obsojajo. Iz njih posnemamo te le podatke:

V avstroogerski monarhiji pridelovanje žita pada. Avstrija je pridelala l. 1895 14.6 milj. hl., l. 1896 13.8 milj. hl., l. 1897 14.5 milj. hl. žita. Ogerska: l. 1895 55.2 milj. hl., l. 1896 50.7 milj. hl. l. 1897 samo 34.8 milj. hl. žita. Vsa Evropa je pridelala: l. 1895 541 milj. hl., l. 1896 548.75 milj. hl., l. 1897 samo 434.7 milj. hl. žita.

Na celem svetu je po vsaj približno natančnem računu produkcija žita padala v tem razmerju: Leta 1895 se je pridelalo 908.7 milj. hl., l. 1896 870.8 milj. hl., l. 1897 818 milj. hl. žita.

Vendar je pa raslo prebivalstvo in potreba žita je vedno večja. Po približnem računu vse človeštvo sedaj potrebuje na leto 920 do 930 milijonov hektolitrov žita. Če se ga je pa pridelalo leta 1897 samo 818 milijonov hektolitrov, se pač iz tega vidi, da ga je 100 milijonov hektolitrov premalo na svetovnem trgu. In vendar so veliki prostori na zemlji neobdelani. Naši kmetje pa, ki bi morali v teh razmerah z velikim dobjem prodajati svoje izdelke, ginejo in ne morejo izhajati. V tem se vidi, kako velika krivica se godi kmetom v modernih državah, katere pospešujejo trgovstvo in obrt, za kmeta pa ne poznajo bramb. Ali se ne usiljuje vsakemu pametnemu človeku z elementarno silo prepričanje, da se morajo kmetje strokovno in stanovsko organizirati?

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. marca.

(Deželni zbor kranjski.) II. seja dne 14. marca. Dež. glavar Oton pl. Detela otvoril sejo ob polu 11. uri ter naznanil, da je glasom dopisa ministra predsednika grofa Thuna cesar naznanil, da je pripravljen vsprejeti deputacijo kranjskega deželnega zbora, katera mu izroči prošnjo za ustanovitve vseučilišča v Ljubljani. Čas za to se pozneje določi. Nadalje omenja deželni glavar smrti nadvojvodinje Marije Imaculate, kar deželni poslanci v znak sožalja stojé vzamejo na znanje. — Potem pravi deželni glavar: Dne 1. marca se je bliskoma po širnem svetu raznesla novica, da je sveti oče Leon XIII. nevarno obolel. Katoličani celega sveta bili so vsled bolezni toliko ljubljene papeža vsi užaljeni in tudi nekatoličani so v teh dnevih brez razločka kazali, kako zelo imajo v čisljih Leona XIII. Vzradovali pa smo se katoličani, ko smo po poročilih zvedeli, kako čudovito hitro je papež reči moramo le po posebni milosti božji vkljub svoji visoki starosti ozdravel od nevarne bolezni. Tudi dežela Kranjska, vsikdar zvesto udana svetemu očetu, je delila z drugimi to žalost in radost, zaradi tega sem prepričan, da gospodje poslanci pritrde mojemu predlogu, da deželni zbor v ime dežele Kranjske čestita svetemu očetu na ozdravljenji ter da naprosimo presvetlega kneza in škofa, da je tolmač naše udanosti in našega spoštovanja pri svetem očetu. — V znak pritrditve so mej govorom deželnega glavarja vstali vsi deželni poslanci. — Nadalje naznanil glavar, da je poslanec Wurzbach opravičil svojo odsotnost od današnje seje. — Poslanec Luckmann je odložil mesto člana v uprav-

nem odseku ter se je na njegovo mesto koncem seje izvolil poslanec Ulm, ki je napravil obljubo v tej seji. Izvolitev poslanca Ulm-a iz veleposestva deželni zbor potrdi po poročilu poslanca Murnika. — Razne vložene prošnje in poročila deželnega odbora se izroče posameznim odsekom. — Prihodnja seja v petek.

(Električna razsvetljava frančiškanske cerkve.) Frančiškanska cerkev v Ljubljani dobi električno razsvetlavo. Instalacijska dela so se že pričela in razsvetljava utegne biti do velikonočnih praznikov že gotova.

(Prošt Anton Wakonig †.) Dne 13. t. m. ob 1/8. uri zvečer je umrl v Spod. Dravogradu na Koroškem č. gosp. prošt, dekan itd. Anton Wakonig, star 46 let. Ranjki je bil vzgleden duhovnik, vrl domoljub. Mnogo zaslug si je pridobil za svojo župnijo. Pogreb je v sredo ob 1/2. pop. — Svetila mu večna luč!

(Osebnosti.) Iz Celovca se poroča, da je predsednik deželnega sodišča dr. Fr. Perko prosil za umirovljenje. — Okrajni šolski nadzornik ces. svetnik Fran. Vodopivec v Gorici je umirovljen.

(Občinske volitve na Notranjskem.) Vsak najmanjši politični uspeh je za »Narodovce« velika pojedina. Pri občinskih volitvah v Trnovem na Notranjskem so namreč »zmagali« Narodovci. — Denar, vino, »šnops«, podpora vlade in pa nekatere slučajnosti lokalnega pomena so pripomogle, da ima stranka znanih »magnatov« v novem obč. odboru 16 mož, katoliško narodna stranka pa 10. Odločila je volitev II. razreda, ki je vsled novega cenzusa bistveno spremenjen in v katerem so »Narodovci« zmagali z nekaterimi glasovi. — Ta mimogredoč dogodek nas v očigled krasnemu splošnemu napredku katoliške ideje mej našim ljudstvom, zlasti tudi na Notranjskem, prav nič ne moti. Prva politična volitev bode pokazala, da je katoliško-narodna stranka na Notranjskem trdnjša nego kedaj popred!

(V Trstu se giblje.) [Izvirni dopis iz Trsta.] Kakor sem vam že pred letom poročal, v Trstu je element, iz katerega se da kaj napraviti. Treba je vreči vanj pravo iskro in — vname se. Tu je dobra četrtina slovenskega prebivalstva, ki, ako pride na to, vse čuti krščansko, ker Slovenec je rojen kristijan. In tržaškega slovenstva je za jedno celo Ljubljano! Poleg Slovencev pa je lepo število tržaškega prebivalstva italijanskega jezika, ki tudi čuti krščansko in je dobro in miroljubivo ljudstvo. Ta dva dela tržaškega prebivalstva tvorita toraj večino in le mala manjšina je tako rekoč brezbožnega, brezverskega, takozvanega framazonkega prebivalstva, katero pa vkljub temu nosi danes svoj drzni zvonec po Trstu, — zakaj? Zato, ker je miroljubivi element prepohleven in — prečist, da bi se hotel onesnažati v večnem trganju s sovražniki krščanske ljubezni in rajši čaka ugodne prilike, da bode odzvonilo framazonstvu. In ta trenotek morda ni več daleč, niti več tako daleč, kakor se je bilo bati še pred nedavnim časom. To se je pokazalo na včerajšnjem shodu krščanskih socialistov, ki se je vršil sredi mesta tržaškega, v ulici Torrente. To je bil sicer shod slovenskih krščanskih socialistov, ker z italijanskimi somišljeniki krščanstva zdaj nismo še baš tako daleč, da bi se mogli skupaj prosto gibati, za v prvo pa je bil ta shod dokaz, da se sme krščanska ideja prosto naslanjati na slovensko prebivalstvo primorske metropole. Ker vam morda dojde poročilo o krasnih govorih gg. dr. Kreka in dr. Pavlice od kake druge izvirniše strani, zadovoljujem se le na tesno s poročilom, da je bil ta shod prava manifestacija krščanske, v splošnem brezverstva v Trstu danes še ječeče ideje. Okoli četrte ure popoldne se je nabralo vse polno ljudstva po cesti Torrente okoli hiše št. 16 in dvorana je bila kmalu do zadnjega kotička polna. Pa tudi »Piccolovega« občinstva in rudečkarjev je bilo dovolj. To občinstvo je nameravalo kakor vsikdar, kadar jim gre proti ščetinam, nagajati in če mogoče shod razbiti. V kavarni »Chiozza«, kjer se zbira cvet iredente, se je vse trlo tistih fantičev, ki stojé v službi judov kakor zvesti najemniki. Tudi v dvorano Mally se jih je nekaj pri-rilo. Toda tu je bila dolgost obstanka njihovega kratka, slovenske buče so iztirale tuje trote iz panja in zunaj jih je pozdravila še policija. Var-

stvene odredbe so bile jako stroge, nenavadno veliko je bilo policijskih uslužbencev v uniformi in tudi brez uniforme. Slutilo se je, da utegne priti do demonstracij in prišlo bi bilo, da ni bila policija toliko previdna. To je vsekako žalostno in znamenje časa, da mora lepo krščanstvo združevati svoje zveste pod varstvom orožja, to ni baš v čast onemu delu človeške družbe, ki se le nazivlje liberalno t. j. svobodomiselnost za vse, pa je liberalno le — za-se. — Ta shod pa je bil znak ob enem, da je v Trstu le potreba za-stavonoše krščanske prosvete in ogromna armada bi se zbrala okolu te zastave v krepko bran proti zatiralcem svete vere in prave človeške sreče. Nadaljujmo in uspeh nam je zagotovljen.

(Nabergojeva izvolitev zopet razveljavljena.) Kakor znano, je oblastna italijanska klika v tržaškem mestnem, oziroma deželnem zboru takoj po volitvah razveljavila izvolitev g. Ivana Nabergoja. Vlada je ta sklep obč. sveta ovrгла. Vsled tega so Lahi že začetkom minulega leta izvolili poseben odsek, ki naj prerešeta in presodi volitveni akt. Dotična komisija je sedela na aktih nad jedno leto in šele zadnjo soboto zvečer v tajni seji poročala o svoji preiskavi. In sklep tajne seje je bil, da so Lahi soglasno vsprejeli predlog, da se izvolitev g. Ivana Nabergoja obč. svetovalcem ne potrdi. Tako italijanski mogotci kršijo zakon! Radovedni smo, kaj sedaj stori vlada.

(Rudečkarji na shodu krščanskih socialistov v Trstu.) Na naš shod v nedeljo je prišlo tudi nekaj »onihe«, ki pokopavajo svojce brez duhovnika in križa in z rudečimi znamenji v gumbah. Mej njimi je bilo vodij kakor Zavrtanek in Kopač, Kristana ni bilo. Zavrtanek je tudi govoril, pa je pogorel. Kopač se je pa še celo osmodil. Kaj se hoče, ti rudečkarji se zadoščajo z neko lupino, pozlačeno in rudečo pobarvano, katero sučejo pred očmi lahkoverne svoje srenje, a do jedra stvari ne pridejo nikoli, jednostavno za to, ker jim ni zmožnosti. Zato si smeje že sami prorokovati, da se bode morala njihova votla lupina umakniti polnemu jedru resnične krščanske ideje.

(Učiteljski shod v Celji.) [Izv. poročilo.] Protekli četrtek, 9. t. m., se je zbrala ogromna večina slovenskega učiteljstva, pet šestink vseh, namreč 500 učiteljev in učiteljic. Sklical ga je po § 2 g. Knaflič. Predsedoval je gosp. Praprotnik. Ta pozdravi najprej vse, zlasti drž. in dež. poslance — navzoči so bili gg. dr. Gregorec, dr. Srnec, dr. Dečko in Ivan Vošnjak — zastop »Zaveze« in »Samopomoči«, okr. nadzornika Vrečka in poročevalce. — Potem slika ganljivo lepo g. Knaflič vzorno delovanje dobrega učitelja a) v učilnici: kako probuja mlada srca za vero in narodnost, uči spoštovati avtoriteto, zasaja cvetke vrlih krepostij, navaja k ščedivosti i. t. d.; b) zunaj šole: pazi na deco, deluje pri raznih društvi, posojilnicah, poučuje ljud s predavanji i. t. d. Obilna hvala je pričala, da ima naše učiteljstvo dobro voljo delovati po tem krasnem vzgledu. — Za tem v vrlo zasoljenem, šaljivo zasmešljivem govoru riše g. Strmšek siromaštvo in siromašenje učiteljevo: kako začetnik z ničimer težko začena — pridejo otroci — pride bolezen — treba svojo deco primerno vzgajati — kako mu jemlje beda veselje in gorečnost. b) zahteva, naj se odpravijo krajevni plačilni razredi: ti so že sami na sebi krivični, vrh tega pa s Slovenci še posebej deželni odbor štajarski krivično ravna; n. pr. nemška šola v Celji je v 1. plač. razredu, slovenska ravno tako v Celji pa v 2. (!) c) naj se dá vsaj tolika plača učiteljem, kolikerkšna se daje drugim uradnikom, ki so se menj učili in menj utrudljivo delajo. Gromovit plosk ga zahvali. Sklene se v tem oziru resolucija in se izroči poslancem. O istem govori z drugega stališča g. Praprotnik. Pobija razne ugovore, slika dobiček za narod in domovino, če bo šlo bolje učiteljstvu; omenja, kako ljudstvo samo spoznava, da je potrebno vzboljšati jim stanje — neka krčmarica n. pr. je, prošena ob nekem uradnem učiteljskem razgovoru, naj bi jim pripravila obed, odrekla z besedami: prepoceni ne morem, dosti plačati jim pa ni možno; razklada, kako se morajo truditi s prizasluzki, včasih nepristojnimi; navaja besede Slomšekove: »Dober učitelj je vreden sto centov zlata« in besede drugega velikega cer-

kvenega dostojanstvenika: da ne more učitelj ob tem ni živeti ni umreti. Tudi ta govor je vsem močno ugajal. — Četrti govornik g. Šmorancar v kratkem a dobrem govoru stavi resoluciji: 1. na se preosnuje disciplinarne preiskave red, ker se sedaj učitelj i. toži i. sodi i. kaznjuje za hrbtom, da se niti braniti ne more; 2. naj se odpravi tajna kvalifikacija; 3) da se ne bi z novega obložili nižji sloji, naj država prispeva deželam k šolske zalogi. — Gospodična Štupica v krasnem govoru, burno oploskana, predlaga resoluciji: 1. jednako plačo dobivaj učiteljica kakor učitelj: jednake dolžnosti, jednake pravice! 2. vzboljšaj se tudi posebno zanemarjeno stanje učiteljic za ročna dela. O tem razpravlja tudi še g. Kropaj in g. Gradišnik. — Sprejmo se vsi predlogi soglasno. Daljša obravnava se pa vname o peticiji, naj bi se omejilo število učiteljic. Predlagala jo je učiteljica. Udeležé se je gg. Štukelj, Črnež, Cvahte in gđ. Štupica. Ne vsprejme se, pač pa druga: naj se pri vsprejemanji posebno ozira na hčerke učiteljske. — Gg. dr. Srnec in dr. Gregorec obljubita z veseljem, da bodo poslanci podpirali te njih težnje, kolikor bodo mogli. Isto zatrdi eden poročevalec o novinah. — Prišlo je več pozdravil in brzogavek. Bog daj srečo, da bi imelo to zanimivo zborovanje za učiteljstvo dovoljen uspeh!

I. M. K.

(Iz Vrhovelj pri Brdu.) V nedeljo 5. t. m. popoldne bil je blagoslovljen naš vodovod. Veliko je trpela naša vas zaradi pomanjkanja vode, katero smo morali za živino od daleč na hrib voziti iz prav plitvega, z blatom napolnjenega potoka, za ljudi pa nositi iz male kotline globoko pod vasio. Da se je s tem zgubilo veliko časa in da voda za ljudi in živino ni bila zdrava, je lahko razumljivo. Več let že smo ugibali, kako bi vodo napeljali v vas, ker dobrih 800 metrov od vasi je več stencev, ki dajejo sicer malo, pa dobre vode. Pa bali smo se velikih stroškov in tudi nismo zaupali, da bi bilo zadosti vode v teh malih studenčkih, ter dvomili, da bi bilo mogoče vodo napeljati v vas, ker studenci so le nekaj metrov višji od vasi. Leta 1896 smo se vendar zedinili, da smo uložili prošnjo na visoki deželni zbor za podporo; naša prošnja bila je uslišana, država in deželni odbor obljubila sta podporo in tako so se prihodnje leto, po več ogledih od vis. deželnega odbora napravili načrti in leta 1898 se je delo srečno izvršilo. Vode imamo zadosti za vse potrebe, nekateri so jo celo dali napeljati v hiše in s tem nam je odvzeto veliko breme: dovažanje slabe vode. Zraven tega imamo za slučaj ognja tudi potrebno pripravo, da bi se lahko gasilo brez brizgalne naravnost s pritiskom vode iz vodovoda. Ker v več krajih manjka vode, pa so vendar blizu kaki studenci, iz katerih bi se dala napeljati, si lahko dotični ogledajo naš vodovod in se prepričajo, da tudi mali studenci zadostujejo za vodovod in da se zamore napraviti tudi s slabim padcem. Ves vodovod je stal približno 5500 gl.; pa ker smo dobili znatno podporo od vis. deželne vlade in vis. deželnega odbora in smo večino del opravljali sami, nam je bilo treba le malo doplačati. Prav iz srca smo hvaležni vis. c. kr. deželni vladi in vis. deželnemu odboru za tako veliko podporo, katero sta nam naklonila, kakor tudi vsem slavnim c. kr. in deželnim uradom, ki so nas pri napravi vodovoda tako blagohotno podpirali.

(Iz Polhovega Gradca), 13. marca. Ogenj. Sinoči v nedeljo zvečer nekako ob polnoči je nas prebudil iz spanja ognjegaški klic. Gorelo je v dveh krajih v Babni Gori: »Zdešarjeva Koča in Krvinčeva kašča«. Poslopji, ki sta dober streljaj vsak sebi, začeli sta goreti skoraj ob enem. Polhograjski gasilci, katerim se tukaj izreka vsa čast in priznanje, so bili brzo na licu mesta ter nevarnost omejili. Splošno se sodi, da so nalašč zažgali žganjepivci, katerim bo že pravica pokazala, ako je sumnja resnična, kaj se pravi šaliti se s tako nevarnimi igračami.

(Iz Železnikov) 9. marca: Škofovi zavodi in konsumna društva, to je, s čimur se liberalni »Slovenski Narod« peča v zadnjem času skoro v vsaki številki in res ne vemo, s čim bi si to glasilo liberalne »intelligence« polnilo svoje predale, ko bi ne bilo teh dveh naprav. Mi bi molčali na vse te neslanosti, katerim trezen človek itak ne veruje in so mu k večjemu v zabavo, ko bi v

dveh svojih številkah ne bi bil obrcal tudi našega konsumnega društva ter hujskal javnost proti našemu društvu. V št. 33 in 51 objavlja dopisa iz našega kraja, katerima se pa na prvi hip pozna, da sta skovana v ljubljanski kovačnici. Potrebe škofovih zavodov ne bomo dokazovali, ker je sploh dokazovati treba ni, ker je jasna ko beli dan, marveč dokazali bomo samo potrebo našega konsumnega društva, ki je »Narodu« in njegovim opodam posebno na potu. Trgovina v našem kraju je bila do ustanovitve konsumnega društva v rokah trgovcev, ki so si v kratki dobi pridobili lepo premoženje, akoravno ni imel spočetka marsikateri izmed njih nič. Razlika pa je le ta, da si mi v potu svojega obraza nismo mogli ničesar prihraniti, ker nam gre večkrat trda še celo za vsakdanje potrebščine, oni so si pa takorekoč brez vsacega truda polnili mošnjičke. Kako smo bili večkrat pri teh gospodih postreženi, uvidimo še le sedaj, ko imamo svojo prodajalnico. — Druga nadloga, ki nas je trla do tedaj, so bile tovarniške, oziroma fužinske prodajalnice. Tudi o teh ne maramo dosti govoriti, povemo le, da smo bili veseli, ako smo koncem tedna dobili kak groš, ker se je vse uračunilo za drago in dostikrat ne posebno dobro blago. Navadni trgovci in pa trgovci-delodajalci bili so torej botri našemu konsumnemu društvu in mi smo jim sedaj prav hvaležni za to uslugo. Kako bi tudi ne bili, mi in tudi vsi, ki še niso člani našega društva! — Takoj prve dni obstanka našega društva padla je cena kavi pri naših trgovcih za 40–60 kr., vključ temu, da smo jo mi prodajali s primernim dobičkom. Moka je bila takoj za 3 kr. ceneja, česar že najstarejši ljudje ne pomnijo. In tako je šlo pri vseh drugih predmetih. V spominu Vam mora biti, gospoda, tudi še izraz gospoda okrajnega glavarja: O, potem ni čudo, da vas sovražijo! Neka stvar, katero smo mu pokazali, se je prodajala namreč za šestkratno nakupno ceno. S takimi in še mnogimi drugimi slučajmi nastopili bomo pri skupnem shodu zastopnikov konsumnih društev, ki bo najboljši odgovor na »Narodov-trgovski shod, katerega sklicujejo, kakor čujemo, na 6. aprila. Toliko v odgovor na »Narodove« laži o našem društvu in tukajšnjih razmerah, o ostalih budalostih in lažeh brez vsake podlage se pa ne zdi vredno odgovarjati

železniškemu konsumentu.

(Na Bohinjski Beli) se je ustanovilo prostovoljno »Gasilno društvo«. Brizgalno in drugo orodje je naročilo pri znani podružnici slovenske tverke »S m e k a l« v Zagrebu. Dne 2. t. m. se je vršila poskušnja nove brizgalne v pričo strokovnjaka g. inženjerja Kraupa z Javornika, zastopnikov gasilnih društev na Bledu in Koroški Beli ter zastopnika tverke g. Samsa. Brizgalna je prenesla skozi 10 minut pritisk 7 atmosfer brez odnehanja, »vacuum« 57 cm je ostal skozi 10 minut nepremenjen ter je brizgalna dala v jedni minuti pri 60 pritiskih do 200 litrov vode. Po preskušnji je strokovnjak čestital društvu, da je dobilo tako izvrsten stroj za tako primerno ceno.

(Zavarovalnica krščansko socialne organizacije v Ljubljani.) 1. Zavarovanje starostnih rent. Kdor hoče imeti na stara leta pokojnino, si jo zamore preskrbeti pri naši zavarovalnici. Vzemimo izgled: Janko 20 let star mladenič, priden, delaven in varčen, bi si rad zagotovil starostno letno pokojnino 100 gld. Kaj naj stori? — Pristopi naj kot član k naši zavarovalnici. — Koliko bo moral plačevati? Ako hoče n. pr. s 60. letom nastopiti rento letnih 100 gld., mora od zdaj notri do 60. leta plačevati v zavarovalnico na mesec po 63 kr., ali na leto 7 gld. 17 kr. — Ako bi hotel imeti po 200 gld. letne rente, mora plačevati še jedenkrat toliko itd. Ako bi želel že s 55. letom nastopiti rento, bi moral vplačevati mesečno 1 gld. 5 kr., ako bi pa odrinil prejemanje rente do 70. leta, bi vplačeval le 18 kr. mesečno. Ako bi Janko preje onemogel, se mu nakaže preje letna renta, pa primerno manja. 2. Zavarovanje dote otrokom. To je zelo važno za kmetijske in trgovske gospodarje, ki pridejo čestokrat v zadrego, ko je treba šteti doto otrokom, vzlasti, ker jih je mnogo pri hiši. Kako si to breme polajšajo? — Zavarujejo naj doto otrokom pri naši zavarovalnici. — Vzglede: Marko, 24 let star mož in gospodar, dobi deklico iz zakona. Premožen ni, vendar bi zagotovil rad svoji hčerki doto 500 gld., kadar bo stara 24 let. Ko-

liko bi moral plačevati v zavarovalnico? — Plačevati bi moral na mesec 1 gld., ali blizu 12 gld. na leto. Ako dobi Marko drugo hčerko, ko bo star 34 let, bi moral na mesec 5 kr. več vplačevati. Ako ima Marko že danes, ko jo hoče zavarovati, hčerko staro n. pr. 10 let, potem bi moral zanjo vplačevati 2 gld. 30 kr. na mesec, da bo dobila 500 gld., ko bo stara 24 let. Ko bi Marko preje umrl, vplačevanje preneha, a hčerki dobita doto ob svojem času.

(Petdesetletnica.) Dne 21., oziroma 23. sušca bode 50 let, ko je avstrijska armada bila slavni bitki pri Mortari in Novari. Tem povodom bode dne 23. t. m. ob 9. uri v cerkvi sv. Petra v Ljubljani sv. maša za padle vojake 9. lovskega bataljona.

(Vojaške vaje.) Vojno ministerstvo je določilo, da se letos v področju tretjega vojnega kora vsled cesarskih vojaških vaj skliče toliko dopustnikov, da bode vsaka stotinja štela 130 mož. Vaje bodo trajale 20 dni.

(Lokalna železnica) od Celovca proti Železni Kaplji je zagotovljena. Kakor poroča »Kär. Ztg.«, se prične gradnja že začetkom maja. — Komisijski obhod glede črte za nameravano železnico od Tržiča do Kranja, oziroma Podnarta se vsled uradnih ovir ne bode vršil 21. t. m., ampak 6. aprila.

(Nov način razsvetljave) vpeljali so zadnji čas na Jesenicah na Gorenjskem. Ker se ta način priporoča kot posebno nov in brez »velikih« stroškov, naj bo vsem bralcem »Slovenca« najtopleje priporočen. Kupili so namreč neke po dolgem obotavljanju in cincanju nekaj starih »lamp« in so jih potem kot posebno dobroto za ljudi na nekatere hiše pribili, kjer sedaj vise v kras vasi, oziroma »trgu« in v čast onim, ki so vse to preskrbeli. To je najnovejša, kratka zgodovina jeseniških »lamp«. V čim se pa kaže njihov namen? V tem, da so in vise na hišah in v ta namen napravljenih kolih. Druzega pomena pač nimajo. Kadar je trda, egiptovska tema, takrat naj ti svetijo s tem, da nič ne svetijo. Kako bodo pa svetile, če jih nihče ne prižge? Pa čemu bi tudi po noči, kadar bi bilo nujno potrebno, svetile, saj svetijo po dnevi, dobivajoč svetlobo kot luna od solnca. Po noči si pa morajo malo odpočiti, saj imajo ponočnjaki tako »mačkine« oči in jim je veliko ljubša tema nego luč. Ne zavedajo se pa nekaterniki, da niso nikakor vsi ponočnjaki, ki imajo večerne ure kako pot napraviti. In ti bi gotovo želeli videti, kam stopijo! Če pa ne mislijo poklicani ljudje na to paziti, da se omenjene »lesčerbe« izroče svojemu pravemu namenu, potem naj jih rajše prodajo v starino, bodo imeli saj nekaj od tega. Drugim bodo pa tudi mesec in zvezde po noči svetile toliko, kolikor jim svetijo te novodobne jeseniške »lampe«.

(Romarski vlak v Lurd) pojde dne 21. avgusta z Dunaja skozi Gradec, Maribor, Beljak, Franzensfeste, Verono, Genovo, Marselj. Naznaniła vsprejme do 15. julija o. Engelbert Weinberger, kapucinski duhovnik na Dunaju (Neuer Markt 2). Vozna cena za prvi razred 240 gld., za drugi 180, za tretji 110 gld.

(Nadvojvoda Friderik) je minoli petek s svojima hčerkama Marijo Henrijeto in Alico obiskal Trsat.

(Sneg v Dalmaciji.) Iz Splita se poroča, da je v noči dne 6. t. m. močno snežilo. Sneg je zasul državno cesto in preprečil promet med Splitom in Sinjem.

(V smrt obsojen) je bil v Novem mestu pred porotniki dne 10. t. m. cigan Simon Held, ki je 9. januarja napadel in umoril kmeta Martina Novljan, ko se je s Krke vračal s sejma domov. Poročali smo že v svojem času o tem grdem zločinu. Še isti dan je žandarm Brodnik prijel Helda, dva druga napadalca pa sta ušla. Prič je bilo 45, ki so vse potrdile, da je res Held Novljan umoril. Morilec je tajil, da ni bil nikdar na Krki ter se je sploh zelo predrzno vedel mej obravnavo; stresle so ga še le besede, ko je državni pravdnik Kessler predlagal smrtno obsodbo in sicer na vislice. Toliko nisem zaslužil, je dejal morilec, ko so ga odvedli v zapor.

(Razpisuje se) mesto poštnega odpravnika pri c. kr. poštnem uradu v Moravčah, okraj Kamnik, proti pogodbi in kaveji 200 gld., letna plača 200 gld., uradni pavšal 60 gld. in letni pavšal 240 gld. za vzdržavo na dan jednokratne pešne

zveze med Moravčami in Lukovico. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

(Dvorna žalost za cesarico Elizabeto.) Dne 15. t. m. se konča tretja doba dvorne žalosti za pokojno cesarico. V četrtek odlože znamenja žalosti.

(»Piccolo« in duhovščina.) Iz Trsta. Značilno za vrednost lahonske stranke v Trstu je res, da se poslužuje tudi v cerkvenih stvareh židovskega glasila, kateri bi služil bolje hebrejskim zadevam, nego našim krščanskim. Zdaj že v tem listu zopet rešeta vprašanje o novem župniku za župnijo Barkovlje pri Trstu. Ker ima pri tem odločevati slavna vlada, že skrbi krivonose prijatelje, da ne bi se nasledstvo dičnemu Črnetu izbralo tako, kakor bi ga prav gotovo ne izbral magistrat, ako bi imel i za Barkovlje odločevati on. »Piccolovci« pravijo, da je bil ranjki barkovljanski župnik Ivan Krstnik Černe preodločen Slovan, ki je druge Barkovljane (?) preziral in imel srce in glavo samo za Slovence. Poslej da mora biti to drugače. Oni ne zahtevajo (!), da bodi naslednik Črnetov odločen Italijan, marveč bodi mož, ki bode pravičen na obe strani. V tem smislu naj bi se uplivalo pri imenovanju tudi na škofa, da se ne bi zgodilo zopet tako, kakor se je ob imenovanju necega kanonika, ki je bil pravcati slavoman. Tistikrat je škof dejal: tega hočem, ali pa sploh nobenega. No, »Piccolovci« je strah, da bi tržaški škof utegnil biti tako odločen tudi ob imenovanju novega barkovljanskega župnika, zato je umevno, da bodo napeli vse žile pri »merodajnih krogih«, da se kaj tacega ne zgodi in pride v Barkovlje mož, ki bode pravičen vsem Barkovljanom. Kar se tiče teh »vseh« Barkovljanov, se že sme pribiti, da zaradi njih sploh ni treba župnika v Barkovlje. Kajti ti »Barkovljani« so povprečno judje in framasoni, naseljeni po svojih tovarnah, gostilnah in vilah, župnik pa je bil dozdej in bode najbrže tudi poslej za same slovenske Barkovljane, kmete. Za te poslednje pa ni treba tacega moža, ki bi po želji »Piccolovcev« bil »pravičen« vsem Barkovljanom, to se pravi z drugimi besedami, ki bi pripravljali slovenske Barkovlje za italijansko predmestje mesta Trsta. — Upati je toraj, da pride za župnika v Barkovlje vreden naslednik uzornega Črnetu, ki bode pogumno varoval vero in narodnost pravih svojih župljanov pred nesramnostjo judov in slovanožrcv.

(Vodje socijalnih demokratov) niso ravno tako nesebični, kakor vedno trdijo »Fürther Fränk. Arbeiterblatt« piše, da okoli dva milijona socijalno-demokratskih delavcev na leto zbere do 10 milijonov mark za stranko. Od tega dobiva 50 glavnih vodij po 10.000 mark na leto, kar znaša 500.000 mark; 300 vodij druge vrste dobiva po 5000 mark, to znaša 1.500.000 mark; potnine znašajo 1.500.000; poslanci dobivajo 120.000; za volilno agitacijo potrosijo 3.500.000; časnikom, večinoma židovskim, razdelé 1.800.000 mark. To znaša skupaj 9 milijonov mark. Ostali milijon pa dobé ljudje, ki se ponašajo kot delavci, a ne delajo drugega, nego da krošnjarijo od mesta do mesta.

(Na smrt obsojena) je bila v petek Roza Kuhtić iz Samobora, ker je svojo šestletno pastorko vrgla v vodo, da bi se utopila. Ko sta dva soseda otroka rešila iz vode, je hudobna ženska doma otroka tako dolgo davila, da je umrl.

(Mažarski grofi in knezi Esterhazy) so v Parizu storili potrebne korake, da sodišče znanemu Esterhazyju, ki je zapleten v Dreyfusovo afero, zabrani nositi ime, katero mu ne gre.

(Zločin v Lillu.) »Kölnische Volkszeitung« poroča iz Pariza: Vkljub vsem napadom cerkvenih sovražnikov bodo morali najbrže preiskavo zoper brata Flamidiena ustaviti. Preiskava ni dognala nič bistvenega zoper njega. Celo antikatoliška »Aurore« biča postopanje sodnika Delabé kot torturo. Prav tako »Siècle«. — »L'Univers« je priobčil pismo brata Flamidiena iz ječe z dne 23. februarija. Flamidien piše svojim bratom, kako se mu godi. Dejali so ga med 60 do 70 jetnikov. Med njimi so podivjani roparji, tatovi, goljufi... Prve noči, pravi, da mu ni bilo mogoče spati. V ječi so strašno grdo govorili. Sedaj so pa izvedeli, kdo je sojetnik, in vpričo njega ne govoré več tako brezsrčno. Potem

pravi: »Kedaj bom vas zopet videl? Kadar bo ljubo Bogu! Jaz molim in prosim Boga, da mi da moči. Skušnja, ki mi jo je poslal dobri Bog, je strašna, a Bog mi daje tudi moči, da jo potrpežljivo prenašam. Zatorej, dragi bratje, ne bдите za me v skrbeh! Molimo le, da Bog odkrije zločinca, kateri je zakrivil, da je prišla na nas ta grozna katastrofa. Prepričan sem, da jo je Bog pripustil le zato, da se potem še lepše pokaže njegova čast in čast naše drage družbe! Bog bo odkril mojo nedolžnost. Vaš nedolžni ponižni brat Flamidien Enoi.«

Društva.

(Slovensko delavsko stavbeno društvo) tem potom v smislu svojih pravil naznanja svojim rednim članom, da je na stavbišču v Vodmatu še nekoliko lepih parcel oddati, in vabi one, ki želé si katero izbrati, da se zgledajo na licu mesta vsaj do 25. t. m. in svoje zahteve naznanijo tam bivajočemu društvenemu blaginiku g. Franu Zillerju. — V Ljubljani, dne 13. marca 1899. Ravnateljstvo.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so poslali: Državni poslanec g. Vilj. Pfeifer je kakor že več let, tudi letos mej gg. slov. drž. poslanci nabral 150 kron; k temu so darovali po 10 kron gg.: Josip Pogačnik, Pfeifer Viljem, žičkar Jos., Gregorec Lavoslav dr., Kušar Jos., Robič Fran, dr. Ign. Žitnik, Povše Fran, Spinčič Vek., Coronini-Cronberg grof Alfred, Ferjančič Andrej dr., Einspieler Lambert, kanonik, Šuklje Fran, Vencajz Ivan, Gregorčič Ant. dr. Dalje so darovali: Slavna posoj. v Ljutomeru 30 kron. Po 20 kron so darovali: okraj. posojilnica v Litiji, neimenovan duhovnik na Dunaju, Guzelj Fr., vikar v Logeh, Kremžar Alojzij, magistratni svetnik na Dunaju. Po 10 kron so darovali: Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, dr. Janko Babnik, c. kr. sod. tajnik na Dunaju, ekselencen baron Jos. Schwegel, drž. posl. itd. na Dunaju, dr. Henrik Tuma, dež. posl. v Gorici, Žiga Sežun, c. kr. likvidator na Dunaju, Maks Pleteršnik, c. kr. profesor v Ljubljani, dr. Miho Mogolič, župnik v Spielfeldu, Matilda Šebenikar, posestnica na Rakeku, dr. Karol Triller, odvetnik v Tolminu, Lorenc Serajnik, prošt Tinjah na Koroškem, Josip Martinak, c. kr. dež. sodni svetnik v Ljubljani, čitalnica v Ljutomeru, Jakob Zupančič, c. kr. gimn. suplent v Ljubljani, Jakob Janežič, posestnik v Grižah pri Celju, dr. Matija Murko na Dunaju, Anton Sednik, župnik v Ločah, Stanko Pirnat, c. k. notar v Mokronogu, dr. N. Štepihar, odvetnik v Kranju, Josip Dralko, c. k. dvorni svetnik v Ljubljani, Posojilnica v Radgoni, Julija Rudež, posestnica v Tolstem vrhu, dr. Jos. Pajek, kanonik v Mariboru, Ivan Toporiš, c. k. sodni pristav v Črnomlju. Po 6 kron so darovali: Matija Hočevar, veleposestnik v Vel. Laščah, Viljem Schramek, c. k. nadinženir na Dunaju, Rajko Perušek, c. k. prof. v Ljubljani, Henrik Schreiner, c. k. ravnatelj v Mariboru, Franc Hrašovec, c. k. sodnik v p. v Gradcu, Josip Bahovec, žel. uradnik na Dunaju, Fran Pečnik, provizor v lekarni Elizabetne bolnice na Dunaju, Dragotin Žagar, dež. blag. v Ljubljani, Janez Wieser, dekan v Velikovecu, Martin Kobek, c. k. notar Marenbergu, grof Oskar Christalnigg v Gorici, Josip Primšar, župnik v Podmeljcu, dr. Tomo Horvat, odvetnik v Ptuj, dr. Jak. Schegula, odv. v Novem Mestu, Anton Hvalica, dekan v Sv. Petru pri Gorici, Šepic Anton, župan v Konjicah, Toni Novak, soproga c. k. prof. v Kranju, Rihard Dolenc, ravnatelj na Grmu, Rudolfovo, Josip Fritz, dekan v Šmohorju na Koroškem, M. Primožič, c. k. sodnik v Tominu, Josip Kosorel, kurat v Št. Andrežu pri Gorici, Viktor Bežek, c. k. prof. v Gorici, dr. Fran Rosina, odvetnik in dež. posl. v Ljutomeru. (Konec sledi.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 14. marca. Škofovski odbor je pričel danes svoje seje. Predseduje jim kardinal Schönborn. Vdeležujejo se jih tudi nadškof dr. Missia, škofa dr. Napotnik in dr. Khan.

Dunaj, 14. marca. »Deutsches Volksblatt« in »Deutsche Zeitung« sta se izrekla za jezikovni zakon na podlagi § 14. Opozicija se torej zopet razdvaja.

Dunaj, 14. marca. Posl. Schneider je predlagal, da se živina ne sme klati, ampak hitro pobiti, Schlesinger je predlagal, naj se izvoli odsek za carinske in bančne zadeve, važen posebno za slučaj, da se ne dožene dogovor z Ogersko. Predsednik ga ni dopustil, rekoč, da se s tem prestopi delokrog deželnega zbora.

Trst, 14. marca. Namestništvo je razveljavilo sklep občinskega sveta tržaškega, s

katerim se je sklenilo v mestni hiši vzdati kamenito ploščo v spomin na protestni shod županov proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu.

Zader, 14. marca. V deželnem zboru je predlagal posl. Cingria, naj se vladi izrazi želja, da uvede hrvaščino kot uradni jezik v vse finančne, sodne in upravne urade Dalmacije.

Levov, 14. marca. Cesar je potrdil sklep deželnega zbora, s katerim prevzame dežela poročstvo za hranilne vloge v gališki hranilnici.

Praga, 14. Deželni zbor je bil opoldne otvorjen. Nemški poslanci niso prišli v zbornico. Višji deželni maršal knez Lobkovic naznani, da je njegov namestnik Werunsky odložil svoje mesto. Za naslednika imenujejo posl. dr. Zátka. Nato so se vršile verifikacije volitev.

Budimpešta, 14. marca. Cesarsko in kraljevo državno vojno ministerstvo se zana prejš po želji Mažarov imenuje: Ces. in kraljevo skupno vojno ministerstvo.

Budimpešta, 14. marca. V poslanski zbornici je interpeloval poslanec Major, kaj je resnice na poročilih o prizadevanju naše države po nakupu ali najemu kitajskega obrežja.

Berolin, 14. marca. Cesar hoče državni zbor razpustiti, ako mu ne dovoli vseh vladnih zahtev za vojaštvo.

Nizza, 14. marca. Kraljica Viktorija je včeraj došla v Nizzo.

London, 14. marca. Reuterjev korespondenčni urad poroča iz Pekinga, da je prav malo nade na izpolnitev zahtev, ki jih stavi Italija glede odstopa zaliva San-Mun. Tsungli-yamen se noče spustiti v nikaka pogajanja z italijansko vlado, oziroma njegovim zastopnikom poslanikom de Martino in tudi ne mara odgovoriti na prvo noto, katero je izročil ta poslanik.

London, 14. marca. V spodnji zbornici je podtajnik Broderik dementoval vest, češ, da namerava Italija odstopiti Angliji Eritrejo.

11. marca. Antonija Štepihar, delavca hči, 2 meseca, Gradišče 8. črvensti katar.

12. marca. Jožef Jankovič, delavca sin, 14 dni, Karolinska zemlja 33, življenjska slabost. — Jožefa Pfeifer, gostilničarja žena, 49 let, Slomškove ulice 11, jetika — Terezija Kljun, kuharica, 60 let, Stari trg 19, vodenica — Ivan Freingrošen, prisiljenec, 51 let, Poljanski nasip 50, plućnica.

10. marca. Jakob Koščak, krojač, 26 let, jetika. — Marjana Volčini, kajzarja žena, 29 let, jetika.

11. marca. Matija Hönigman, posestnik, 45 let, dilirium acutum.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
13	9 zvečer	744,4	10,0	sl. zah.	jasno	
14	7 zjutraj	745,5	3,1	sl. svzh.	jasno	0,0
	2. popol.	744,0	15,0	sr. vzsvz.	"	

Srednja včerašnja temperatura 9,7, normale: 3,1°.

Služba organista in cerkovnika pri Sv. Križu tik Slatine

je razpisana do 1. maja. Prosilci, edino-le samci in izprašani cecilijanci, naj se pri podpisnem osebno oglašijo do 9. aprila.

Franco Korošec,
nadžupnik.

279 3-1

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečisti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljena napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Precest. p. n. naročevalec si obroke sam lahko doloci. 386 52-42

Pošilja vsako blago poštne prosto.

Največjo zalogo
najrazličnejših razglednic

ima **A. TURK**, trgovina s pisalnimi in risalnimi potrebščinami v Ljubljani, na Dunajski cesti. — *Rasprodajalcem da snaten popust.* Vsprejema naročila v izvrševanje ličnih razglednic v raznih poljubnih bojah.

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno blago: sukno, platno, volneno blago, svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 12 11-1

Za č. gg. duhovnike v pokoju!

Na spodnjem Štajerskem prodá se **t a k o j**

trdno zidana hišica,

s $\frac{3}{4}$ orala zemljišča (80 korakov je do podružne cerkve in $\frac{1}{4}$ ure do bližnjega trga). Izvanredno krasen razgled. Južna lega 246 3-3

Več se zvé pri upravnistvu »Slovenca«.

Janez Pivk, kuhar, na Selu št. 19. pošta Žiri, pripo-roča svoj lastni izdelek dobrega in naturalnega

brinjevca

po 1 glđ. 15 kr. liter zadacanega in na kolodvor Škofja Loka postavljenega. 275 2-1

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.
lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.
Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v
železnatem vinu
lekarnarja **Piccoli**-ja v Ljubljani
zmujaj potrdili navedeno množino
železa, so najboljšje spričevalo ter
dajejo največje poročilo za njega
učinek.
To vino je kaj dobro za slabo-krvno, nervozno in vseh boleznih
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.
Cena poliliterski steklenici 1 glđ.
Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
plačajo p. n. naročniki. 827 17

Hlev
za več konj, daje se v najem. 262 3-2

2 hiši,
jednonadstropni, kateri sta še več let davka prosti, sta na
prodaj.

Stavbišče,
□ seženj po 3 glđ., je na prodaj v Vodmatu.
Več se izvé pri **Adolfu Hauptmann-u**, v Ljubljani,
Sv. Petra cesta 43

Slovenci,
pristopajte k
„Naši straži!“

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselstrasse 1

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1897 kron 159.947.578 —
Letni dohodki na premijah in obresih dné 31. decembra 1897 28.823.375 —
Mej letom 1897 je društvo izdalo 74.8 polje z glavnico 67.331.352 —
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba polje, kakor tudi obrazce za
predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

794 (12-5)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v villi nasproti Narodnemu domu.

Slovenci, segajte po domačem blagu!

Kmetijsko društvo v Dobrépoljah izvaža poleg
pridelkov kmetijstva tudi lepo prekažene

kranjske gnjati in plečeta

ter popolnoma masten in dobro obležan

150 10

Sir,

delan po ementbalskem načinu. — Vsa naročila se izvršujejo točno
po pošti ali železnici. — **Sir** se odlašja tudi v manjših kosih.

Žrebanje
že v soboto!

1. Glavni dobitok	100.000	kron vred.
2. Glavni dobitok	25.000	„ „
3. Glavni dobitok	10.000	„ „

v gotovini z 20% odbitka.

Dunajske srečke à 50 kr.
priporoča 99 13-12
J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. o. kr. mini-sterstva za uk in bogočastje pripuščeni

mali, srednji in veliki
katekizem ali krščanski nauk
v slovenskem jeziku, kateri je v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od
tekočega šolskega leta nadalje, se dobiva
malí po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.
v prodajalnici katol. tiskovnega društva v Ljubljani
(H. Ničman) Kopitarjeve ulice.
Razprodajalci dobé primeren popust.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné
do dné po $4\frac{1}{2}\%$.
Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 14. marca.			Dné 13. marosa.			Kreditne srečke, 100 glđ.		
Skupni državni dolg v notah	101	glđ. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	171	glđ. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	170	glđ. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	glđ. 8	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	158	glđ. —	Avstrijskega ručnega križa srečke, 10 glđ.	20	glđ. 50
Avstrijska zlata renta 4%	119	glđ. 90	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	194	glđ. 75	Rudolfove srečke, 10 glđ.	28	glđ. —
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	glđ. —	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	glđ. 10	Salmove srečke, 40 glđ.	85	glđ. 75
Ogerska zlata renta 4%	119	glđ. 55	Tisine srečke 4%, 100 glđ.	141	glđ. 50	St. Genois srečke, 40 glđ.	84	glđ. 75
Ogerska krona renta 4%, 200	97	glđ. 80	Dunavske vravnave srečke 5%	130	glđ. 75	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	60	glđ. —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	919	glđ. —	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	glđ. 75	Ljubljanske srečke	24	glđ. —
Kreditne delnice, 160 glđ.	369	glđ. —	Posojilo goriškega mesta	112	glđ. —	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	155	glđ. —
London vista	120	glđ. 45	4% kranjsko deželno posojilo	98	glđ. 25	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3420	glđ. —
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	glđ. 97 $\frac{1}{2}$	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	glđ. 10	Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	472	glđ. —
20 mark	11	glđ. 79	Prioritetne obveznice državne železnice	218	glđ. 50	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	65	glđ. 75
50 frankov (napoleonor)	9	glđ. 55 $\frac{1}{2}$	„ južne železnice 3%	179	glđ. 20	Splošna avstrijska stavbinska družba	114	glđ. 50
Italijanski bankovci	44	glđ. 25	„ južne železnice 5%	124	glđ. 70	Montanska družba avstr. pian.	242	glđ. 15
C. kr. cekini	5	glđ. 67	„ dolenskih železnice 4%	99	glđ. 50	Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	190	glđ. —
						Papirnih rubljev 100	127	glđ. 12

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.